

Participatieplan

voor de Nota van
Uitgangspunten van het
buitengebied in
Ouder-Amstel

april 2025

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	3
2. Kaders en uitgangspunten voor participatie	4
3. Doelgroepen en niveaus	7
4. Stappen en activiteiten	9
5. Communicatie	12
6. Gespreksagenda	13
7. Bijlage: overzicht van partijen	14

1. Aanleiding

Een veelzijdig gebied in een veranderende omgeving

Het buitengebied van Ouder-Amstel is een belangrijk gebied. Bijvoorbeeld voor agrariërs die er ondernemen. En voor inwoners, die er van de rust en ruimte genieten. Het is een bijzonder gebied: vanuit cultuurhistorisch en landschappelijk oogpunt. Daarom willen we de waarde hiervan graag behouden en beschermen.

Het buitengebied behoort tot de Amstelscheg; één van de groene scheggen uit het Algemeen Uitbreidingsplan van stedenbouwkundige Cornelis van Eesteren. Hij had (ruim 80 jaar geleden) een droom: iedereen, rijk en arm, jong en oud, binnen tien minuten in het groen!

Die droom is nog steeds relevant. Want er komen grote opgaven op het buitengebied af. Veel nieuwe inwoners zoeken straks een plek om te recreëren en te ontspannen. Daarnaast is er behoefte aan energie, waterberging, natuur, wonen en bedrijvigheid. En ook de landbouw is in ontwikkeling. Voor een economisch en ecologisch gezond bedrijfsmodel is het belangrijk dat agrariërs kunnen innoveren. En al deze vraagstukken spelen in een (cultuurhistorisch) waardevol open landschap; ons buitengebied.

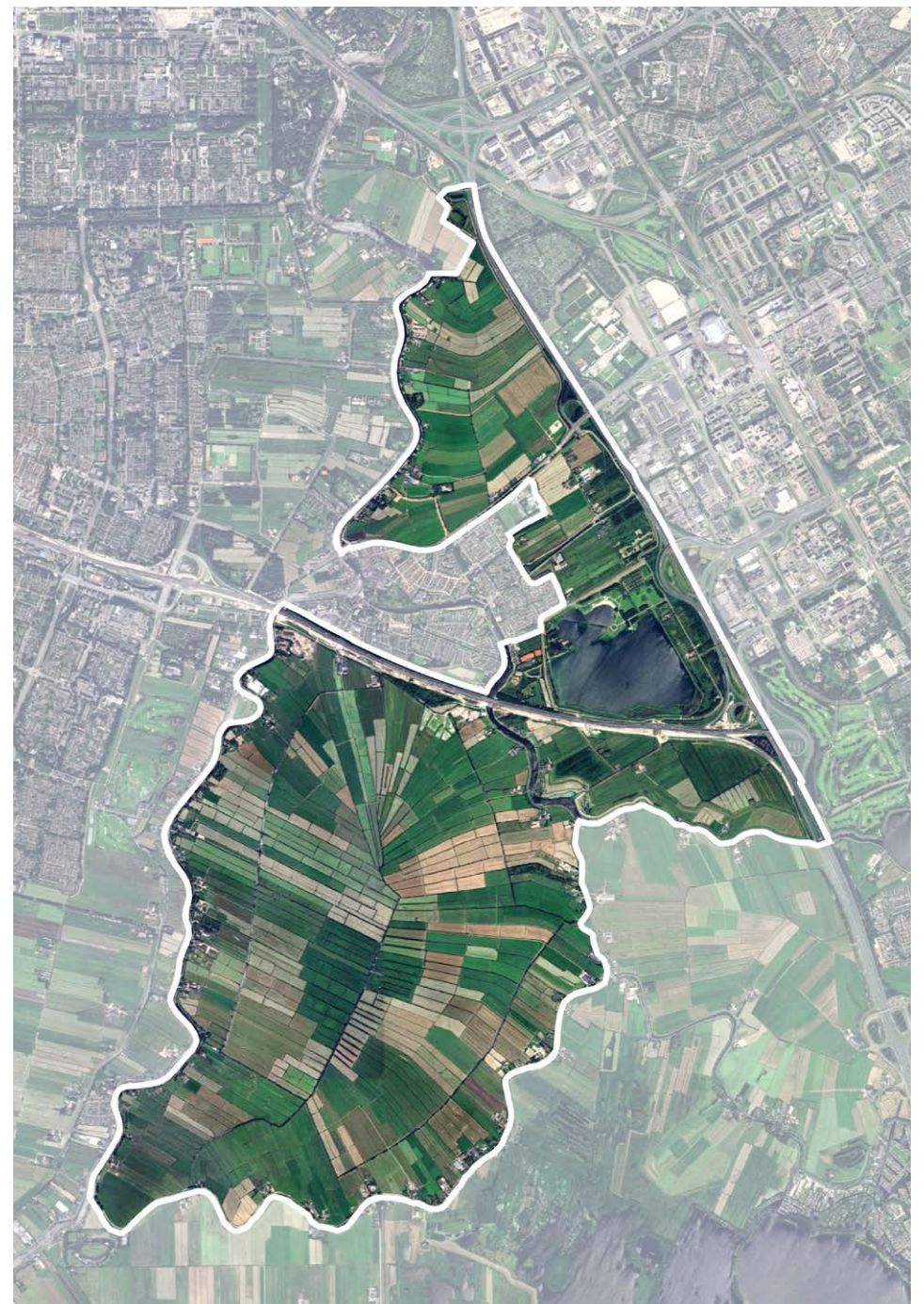
Vraag naar een duidelijk afwegingskader

Regelmatig worden er bij de gemeente vragen en verzoeken ingediend voor (ruimtelijke) initiatieven in het buitengebied. Zoals het toevoegen van woningen of recreatieve functies. Hier is nu geen samenhangende visie op. We moeten daarom de verzoeken keer op keer opnieuw afwegen: dat kost tijd en is lastig te doen zonder duidelijk kader. Daarom maken we de komende maanden een toekomstgerichte Nota van Uitgangspunten¹ voor het buitengebied. Een scherp perspectief dat duidelijkheid biedt en het toetsingskader is voor toekomstige aanvragen. Deze nota wordt ook het startpunt voor het opstellen van het omgevingsplan voor het buitengebied.

De Nota van Uitgangspunten maken we samen

Het buitengebied is van belang voor veel verschillende mensen en partijen: boeren, inwoners, recreanten, bedrijven en organisaties. Door het gesprek aan te gaan willen we tot gezamenlijke en breed gedragen uitgangspunten en ambities voor het gebied komen.

Daarom stellen we een participatietraject op. Een traject dat begrijpelijk is voor iedereen. En waarbij mensen zich uitgenodigd voelen om mee te doen. In dit document leest u wat we hierbij belangrijk vinden, wie we willen betrekken en welke stappen we zetten.

In dit document leest u hoe we het participatietraject voor het buitengebied vormgeven.

1: We maken een Nota van Uitgangspunten óf een omgevingsprogramma voor het buitengebied. Het precieze terminologie bepalen we op basis van de inhoudelijke inventarisatie gedurende dit traject.

2. Kaders en uitgangspunten voor participatie

Om dit participatietraject goed te laten verlopen werken we volgens een aantal uitgangspunten. Die komen (deels) uit de Handreiking Participatie van de gemeente.

We maken gebruik van wat er is

In het buitengebied heeft de afgelopen tijd al veel gespeeld. In het gebied zijn ook veel mensen actief: agrariërs, ondernemers, belangengroepen, overheden en vrijwilligers. Op verschillende thema's: van natuur tot duurzaamheid en van recreatie tot cultuurhistorie. Zij wérken niet alleen aan het gebied, maar maken er ook plannen voor. Zoals het Polderplan Ronde Hoep, het toekomstkader Amstelscheg of de Atlas Amstelland.

We beginnen daarom niet opnieuw, maar gaan verder vanuit de eerdere betrokkenheid, inbreng en plannen. Bestaande samenwerkingen en plannen maken we onderdeel van onze analyse en het participatietraject. Zo zetten we snel stappen en doen we dingen niet opnieuw.

We bieden ruimte én richting

Mensen krijgen in dit traject zo vroeg mogelijk de kans om mee te denken. We zorgen hierbij voor duidelijke kaders en verwachtingen: wat staat er al vast en wat is onderwerp van gesprek?

In maart 2025 is de omgevingsvisie voor Ouder-Amstel vastgesteld. Deze vormt de basis voor dit traject. De gemeente is overigens niet de enige die bepaalt wat er in het buitengebied gebeurt. Ook het Rijk, de provincie en het waterschap hebben een (bepalende) rol in het gebied. Daarom zijn we in dit traject helder over wat de verantwoordelijkheid van de gemeente is.

We werken tijdens dit traject vanuit een gespreksagenda. Die geeft aan waarover we met elkaar in gesprek gaan. De gespreksagenda staat in hoofdstuk 6. We staan hierbij open voor alle inbreng. We brengen de verschillende belangen, ideeën en ervaringen voor het gebied in beeld. Soms zijn er tegengestelde belangen en wensen. Dan moet er een keuze worden gemaakt: wat is het beste voor het gebied en de betrokkenen? Participatie betekent dus niet dat iedereen het altijd eens is met de uitkomsten.

figuur 2: Boeren van Amstel is een initiatief van 18 boeren

figuur 3: Poldermolen De Zwaan

Iedereen die wil, kan meedoen

Dit gebied is voor veel mensen belangrijk. Van jong tot oud, van agrariër tot recreant en van inwoner tot natuurbeschermer: iedereen krijgt de mogelijkheid om mee te doen. We willen hierbij ook de stem horen van mensen die minder vaak deelnemen aan discussies of bijeenkomsten, zoals kinderen of jongeren. Dat is belangrijk om een goed beeld te krijgen van wat er leeft in het gebied. Daarom geven we hier extra aandacht aan.

We nodigen daarnaast een groep mensen uit om een actieve rol te pakken bij het opstellen van de Nota van Uitgangspunten. Denk aan agrariërs (zoals Kernteam Ronde Hoep en Gebiedsproces Duivendrechtse Polders), belangengroepen (zoals Beschermers Amstelland of de Fietzersbond) en ketenpartners (zoals het recreatieschap en het waterschap).

We gaan naar de mensen toe

Om de verschillende doelgroepen te bereiken, zetten we een aantal laagdrempelige participatiemiddelen in, digitaal en 'in het echt'. We gaan daarbij actief naar mensen toe op plekken waar ze werken of graag komen. Ook werken we veel met afbeeldingen en besteden aandacht aan toegankelijk taalgebruik. Zo maken we het mensen makkelijk om mee te doen.

We communiceren actief en koppelen terug

We communiceren via verschillende kanalen. We nodigen mensen met een herkenbare boodschap uit om in gesprek te gaan over hún toekomst. Hierbij spelen we in op de behoeften van inwoners, ondernemers en andere partijen.

Zoals benoemd in de participatieverordening Ouder-Amstel (2024) wordt er een eindverslag van het participatietraject gemaakt. Wij noemen dit het participatielogboek, dat regelmatig aangevuld wordt. Hierin doen we verslag over wat we doen, wie we spreken en wat er gezegd wordt. Aan het eind van het traject leggen we ook goed uit wat de gemaakte keuzes zijn en hoe we met de inbreng zijn omgegaan. En waarom bepaalde inbreng wel of niet meegenomen kon worden in de Nota van Uitgangspunten..

We werken aan doorlopende betrokkenheid

Dit participatietraject staat niet op zichzelf. We gaan tijdens dit traject ook in gesprek over hoe we de betrokkenheid van de agrariërs, inwoners, ondernemers en organisaties (blijven) vasthouden. We vragen hoe mensen in het vervolg betrokken willen blijven, wat zij van de gemeente verwachten en welke rol zij op zich willen nemen bij plannen en projecten in het gebied.

Ook een evaluatie maakt onderdeel uit van het participatietraject. We vragen betrokkenen na afloop hoe zij dit hebben ervaren.

figuur 4: de Ouderkerkerplas

figuur 5: Polder de Ronde Hoep

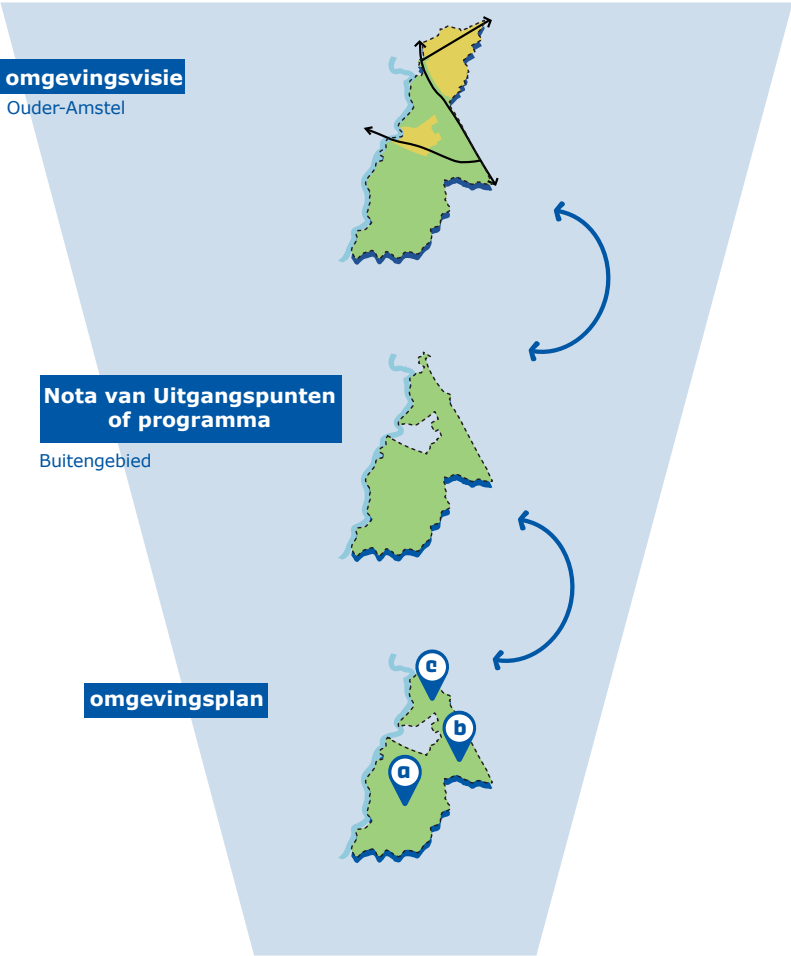
We betrekken ook de gemeenteraad en ambtenaren

Ook de gemeentelijke organisatie heeft een belangrijke rol in dit traject. Daarom kunnen ambtenaren, college en raad op verschillende momenten meedenken. Zo bouwen we vanaf de start aan betrokkenheid en verantwoordelijkheid bij alle mensen die het beleid gaan uitvoeren, vaststellen en actueel houden.

Een logisch geheel: van omgevingsvisie naar omgevingsplan

In maart 2025 is de omgevingsvisie voor Ouder-Amstel door de gemeenteraad vastgesteld. Deze schetst op hoofdlijnen de kwaliteiten van het gebied én geeft een visie op de opgaven die er spelen. Over het buitengebied van Ouder-Amstel zegt het bijvoorbeeld dat de cultuurhistorische, agrarische en groenblauwe kwaliteiten versterkt moeten worden.

De afstand van de visie tot het opstellen van regels voor het omgevingsplan is echter nog groot. Om deze afstand te overbruggen is een verbindende schakel nodig. Dat geldt zeker voor een kwetsbaar gebied als het buitengebied, waar veel op afkomt. De Nota van Uitgangspunten geeft richting, ruimte en samenhang en kan worden gebruikt om aan de voorkant te sturen op initiatieven. Het omgevingsplan is daarna het instrument om de waarden te beschermen en wenselijke initiatieven mogelijk te maken.

figuur 6: De Nota van Uitgangspunten als schakel tussen visie en omgevingsplan

3. Doelgroepen en niveaus

Verschillende mensen, verschillende wensen

Sommige mensen denken graag 1 keer kort mee over de toekomst van het buitengebied. Andere mensen zijn vanuit hun interesse of rol graag vaker betrokken. We richten het proces zo in, dat iedereen op een passende manier kan meedoen. Elke deelnemer vanuit zijn eigen rol, belang en betrokkenheid. Zo krijgen we een goed beeld van wat er leeft. En kunnen we alle ideeën, belangen en ervaringen een goede plek geven.

Er zijn 4 niveaus van betrokkenheid

Het participatieniveau gaat over hoe actief we iemand betrekken bij het proces. Dat geeft duidelijkheid over de rol en verwachtingen. Op de volgende pagina staan de 4 niveaus toegelicht met de doelgroepen.

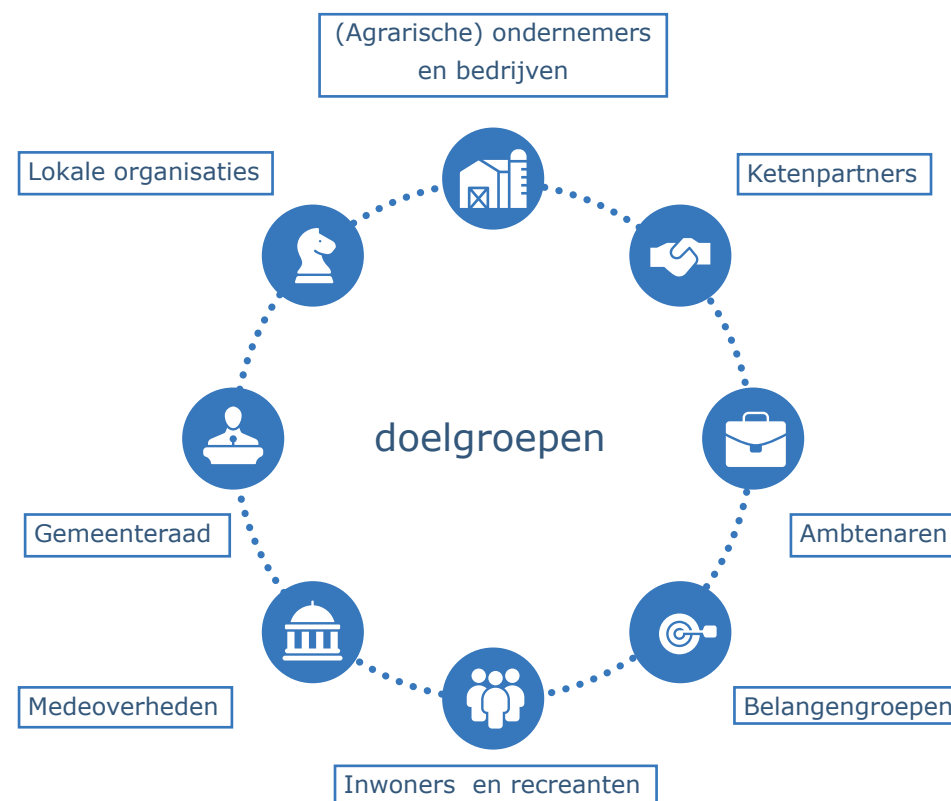
In de bijlage vindt u een overzicht van alle verschillende organisaties en doelgroepen die we willen benaderen. Daar geven we ook aan wat het belang is en op welke manier ze mee kunnen doen.

Informeren

Meedenken & meedoen

Co-creëren & co-produceren

Beslissen

Informeren

Om te participeren moet je eerst weten waar het over gaat. Inwoners, ondernemers en organisaties krijgen daarom goede informatie, zowel over het proces als de inhoud. We gebruiken de gemeentelijke website, de gemeentepagina in de krant en sociale media voor de informatievoorziening. Over de manieren van communiceren staat meer in het hoofdstuk communicatie, verderop in dit participatieplan.

Doelgroepen

- Iedereen wordt op de hoogte gehouden

Meedenken & meedoen

Inwoners, ondernemers en lokale organisaties denken mee over de vraagstukken die van belang zijn voor de toekomst. We focussen ons hierbij op inwoners en recreanten uit Ouder-Amstel, maar staan ook open voor inbreng van mensen buiten de gemeente. Mensen kunnen ideeën aandragen, aangeven wat voor hen belangrijk is, advies geven en meedenken over een goede uitwerking. Mensen kunnen zowel online als offline meedenken. Uiteindelijk bepaalt de gemeente de koers. Wijkt dit besluit af van de inbreng van de belanghebbenden, dan leggen we dit uit en communiceren we dit duidelijk.

Doelgroepen

- Inwoners en recreanten
- (Agrarische) ondernemers en bedrijven
- Lokale organisaties
- Ambtenaren
- Buurgemeenten

Co-creëren & co-produceren

Ook nodigen we een groep mensen uit om een actievere rol te pakken in dit proces. Zij vormen de ‘smaakmakers’ van het gebied. Door de Nota van Uitgangspunten samen vorm te geven ontstaat eigenaarschap, betrokkenheid en verantwoordelijkheid voor de inhoud ervan. Voorwaarden voor succesvolle co-creatie zijn gelijkwaardigheid van de deelnemers, wederkerigheid, openheid en vertrouwen. De gemeenteraad neemt het uiteindelijke besluit.

Doelgroepen

- Agrariërs en agrarische collectieven, zoals de Boeren van Amstel
- Belangengroepen zoals Beschermers Amstelland en de Fietsersbond
- Ketenpartners zoals het recreatieschap en het waterschap
- Medeoverheden zoals de provincie
- Ambtenaren

Beslissen

De Nota van Uitgangspunten bespreken we op verschillende momenten tijdens het proces met het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad. Aan het eind van het proces doet het college een voorstel aan de gemeenteraad. Uiteindelijk neemt de gemeenteraad het besluit.

Doelgroepen

- College en gemeenteraad

4. Stappen en activiteiten

De Nota van Uitgangspunten maken we niet in 1 keer

Wij stellen een traject met vijf stappen voor. Hierin werken we van grof naar fijn en van ambities naar concrete uitgangspunten. We gaan hierbij in twee rondes het gesprek in het gebied aan: één keer om op te halen en één keer om de nota te toetsen. Zo werken we samen toe naar een Nota van Uitgangspunten die zowel in het gemeentehuis als in het gebied goed landt. En waar mensen mee uit de voeten kunnen.

Hieronder staan de vijf stappen toegelicht. Het zwaartepunt van de participatie is in stap 2 en 4.

1

Een goed begin

april - mei 2025

Vorbereiden participatie

We bespreken het participatieplan met de gemeenteraad en vervolgens met een aantal gebiedspartijen. Zo ontstaat een gezamenlijk proces waar iedereen zich in kan vinden. Ook bereiden we de komende participatiestappen en bijbehorende communicatie voor.

2

De boer op!

mei - juni 2025

In gesprek over evenwicht in het gebied

In deze stap gaan we het gesprek aan. Over de waarde van het buitengebied en de verschillende deelgebieden. En over de toekomst: hoe gaan we op een evenwichtige manier om met de opgaven en vraagstukken in het gebied? Dit doen we aan de hand van de gespreksagenda.

Op verschillende manieren in gesprek

We voeren het gesprek op verschillende manieren. Zo kan iedereen op een moment en manier meedenken die past en krijgen we een brede blik op wat er leeft in het gebied:

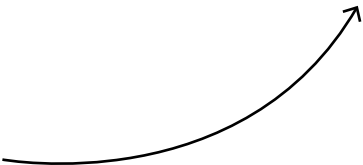
- Gesprek met organisaties en belangengroepen
- Keukentafelgesprekken met agrariërs
- Online meedenken via de website
- 'Dag van het buitengebied': inloopdag voor inwoners en bedrijven (bijvoorbeeld op de Amstellanddag)
- Gesprek met provincie en ketenpartners

We maken hiervan een participatielogboek: verslag in woord en beeld.

'Smaakmakers' nauw betrokken

In dit gebied is een aantal mensen zeer actief. Bijvoorbeeld rondom het Polderplan Ronde Hoep. In deze stap nodigen we mensen daarom uit om intensief mee te denken. Zo vormen we een meedenk-groep voor de volgende stappen.

3

Richting bepalen

juli - september 2025

Concept Nota van Uitgangspunten maken

In de derde stap verwerken we de participatieopbrengsten samen met de gebiedsanalyse tot een eerste versie van de nota. Deze beschrijft de kwaliteiten, ambities en uitgangspunten voor het hele gebied en deelgebieden: wat willen we beschermen, behouden en ontwikkelen? En wat betekent dat voor de functies en ontwikkelmogelijkheden? We duiden hierbij ook de rol van de gemeente (bijvoorbeeld ten opzichte van de provincie en het waterschap).

Samen werken aan de nota

We voeren in deze stap ook het gesprek met de 'smaakmakers' op een leuke plek in het buitengebied. En praten (indien gewenst) college en raad bij over de stand van zaken. Zo werken we aan een document dat binnen en buiten het gemeentehuis aansluit bij wat er nodig is.

4

Terug het gebied in oktober 2025

Terugleggen en concreet maken

Nu de nota in concept gereed is, volgt een belangrijke stap: de check of deze goed 'landt' in het gebied. We nodigen de mensen die in stap 2 hebben meegedacht, uit om het document te lezen en er hun reactie op te geven. Herkennen ze zich erin, biedt het voldoende duidelijkheid en is het praktisch? Dit doen we op de volgende manieren:

- Gebiedsbrede bijeenkomst voor inwoners en partijen
- Straatgesprekken op een markt of evenement in het gebied
- Online meedenken via de website
- Document delen en bespreken met provincie en ketenpartners
- Testsessie met ambtenaren en smaakmakers, aan de hand van concrete initiatieven uit het gebied

5

Vaststellen en vervolg november – januari 2026

Definitief uitwerken op basis van inbreng

Met de inbreng uit stap 4 ronden we het product af. We scherpen de ambities en randvoorwaarden daar waar mogelijk nog verder aan. We brengen het product naar de gemeenteraad om vast te stellen.

Afsluiten en vooruitkijken

Tot slot vinden we het belangrijk om de betrokkenen (smaakmakers) actief uit te nodigen voor de behandeling in de raad en ze te bedanken voor hun bijdrage aan dit proces. Ook bespreken we eventueel met hen hoe zij in het vervolg betrokken willen blijven. Denk hierbij bijvoorbeeld aan een jaarlijks bijpraat/voortgangsmoment.

5. Communicatie

We informeren en luisteren

Informatie en communicatie is belangrijk om dit proces te laten slagen. Daarom leggen we goed uit waarover het proces gaat. En hoe mensen mee kunnen denken. Daarnaast maken we duidelijk dat we willen luisteren naar inwoners. Hieronder staan de verschillende communicatiemiddelen:

- We informeren en nodigen uit via de website van de gemeente, de lokale krant (Weekblad voor Ouder-Amstel) en sociale mediakanalen van de gemeente zoals Facebook en Instagram. Mogelijk kunnen we ook gebruik maken van JAMM fm.
- We benaderen specifieke groepen persoonlijk via brief, e-mail of telefonisch. Ook maken we gebruik van Facebook- en whatsappgroepen in het gebied.
- We communiceren zoveel mogelijk in begrijpelijk taalgebruik (B1) en we werken met pictogrammen en afbeeldingen. Op die manier proberen we zo inclusief mogelijk te communiceren.

We laten weten wat we doen met de inbreng

Tijdens het proces koppelen we steeds terug wat we doen. Hiervoor maken we een 'participatielogboek'. In dit logboek schrijven we wat we ophaalden tijdens de verschillende gesprekken en momenten. Dit logboek delen we via de website. We delen het logboek ook actief met de partijen die bij het proces betrokken zijn. Het participatielogboek dient ook als formele onderbouwing en motivering van het participatieproces bij de besluitvorming.

We zorgen voor een herkenbaar proces

We vinden het belangrijk dat het participatieproces van het begin tot eind herkenbaar is voor de deelnemers. Zodat ze enthousiast worden om mee te doen en later hun inbreng weer terugzien. We sluiten in onze uitingen aan op de huisstijl van de gemeente. Daarnaast gebruiken we een herkenbare slogan en beeldmerk: "Evenwichtig buitengebied".

6. Gespreksagenda

De gespreksagenda beschrijft waarover we in gesprek gaan

In dit waardevolle gebied is het van groot belang om de balans te bewaken: tussen het beschermen (en versterken) van het landschap en het ruimte bieden aan passende ontwikkelingen.

Daarom willen we met elkaar scherp formuleren wat de waarde van het gebied is en wat we belangrijk vinden om te beschermen. Maar ook hoe we om willen gaan met nieuwe ontwikkelingen: wat is de toegevoegde waarde ervan en hoe gaan we om met de impact op de omgeving? Hierover gaan we tijdens het participatieproces in gesprek.

De gespreksagenda bestaat daarom uit drie delen

1. We gaan in gesprek over de **waarden** van het gebied als geheel en van de drie deelgebieden (Ronde Hoep, Ouderkerkerplas, Duivendrechtse Polders). Dit doen we vanuit verschillende invalshoeken (agrariër, inwoner, recreant) en over verschillende thema's. Zoals cultuurhistorie, openheid van het landschap, natuur, recreatie, wonen, ruimtelijke kwaliteit en economie.
2. Daarnaast gaan we in gesprek over **ontwikkelingen** (opgaven/ initiatieven) in en rondom het gebied. Welke ontwikkelingen spelen er? Wat dragen deze ontwikkelingen bij aan het gebied en welke invloed hebben ze? Wat past er bij het gebied en wat niet? Concreet gaat het om:
 - **Agrarische** ontwikkelingen (zoals bedrijfsvoering, nevenactiviteiten, verduurzaming)
 - **Woningbouw**-ontwikkelingen (zoals verbouwen, sloop-nieuwbouw, toevoegen van woningen, (mantel)zorgwoningen)
 - Ontwikkelingen op het gebied van **recreatie** (zoals wandelen en fietsen, verblijfsrecreatie, recreatie bij de boer, recreatie in het landschap, evenementen)
 - Ontwikkelingen op het gebied van **natuur** (zoals water, natuurontwikkeling, stiltegebied, weidevogels, bomen)
 - Daarnaast spelen er thema's zoals economische ontwikkelingen, de energietransitie en het verkeer.
3. We bespreken tot slot hoe we het gebied in **evenwicht** houden: de balans van het beschermen van de waarden en de ruimte voor ontwikkeling. Of is ontwikkeling soms juist nodig om de waarden te behouden? Hierover gaan we in gesprek.

figuur 7: Kaart van het buitengebied met de drie deelgebieden

7. Bijlage: overzicht van partijen

Iedereen kan bijdragen aan de Nota van Uitgangspunten

Hieronder staat een overzicht van de doelgroepen die we in elk geval willen betrekken in dit proces. Er staat ook wat hun belang is en welke participatiemiddelen we inzetten om het gesprek aan te gaan.

Wie	Belang	Participatiemiddelen
Medeoverheden en ketenpartners		
• Provincie Noord-Holland • Omliggende gemeenten: Amstelveen, Amsterdam, Diemen • Waterschap Amstel, Gooi en Vecht • Rijkswaterstaat (indien nodig) • Omgevingsdienst • GGD Amstelland • Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland	• Bestaande (beleids) doelstellingen meenemen en op elkaar afstemmen.	• Gesprekken • Reactie geven op concept
Organisaties, zoals:		
• Kernteam Ronde Hoep • Gebiedsproces Duivendrechtse Polders • Stichting Beschermers Amstelland • Agrarisch Collectief NH-Zuid • IVN Weidevogelgroep • Landschap Noord-Holland • Fietzersbond • Sportverenigingen • Werkgroep Cultureel Erfgoed • Coherente en Werkgroep ROV • Cultuurplatform • Historische verenigingen • Stichting Promotie Ouder-Amstel • Sportief Ouder-Amstel	• Door een brede waaier aan organisaties te betrekken halen we op wat er speelt op verschillende onderwerpen in het gebied.	• Gesprekken • Gebiedsbrede bijeenkomst • Online meedenken

Wie

Belang

Participatiemiddelen

Ondernemers uit het gebied

- Agrariërs
- Recreatieve ondernemers
- Overige bedrijven

- Lokale ondernemers en de organisaties waarin ze samenwerken of verenigd zijn bieden een blik op de wensen, behoeften en uitdagingen die ondernemers in het gebied ervaren.

- Keukentafelgesprekken (agrariërs)
- Inloopdag ‘Dag van het buitengebied’
- Gebiedsbrede bijeenkomst
- Online meedenken

Inwoners en recreanten

- Kinderen en jongeren (tot 20 jaar)
- Volwassenen (20 tot 65 jaar)
- Senioren (65+)

- Inwoners wonen in of rondom het buitengebied en hebben hierover specifieke wensen en aandachtspunten. Daarnaast maken ze gebruik van het gebied als recreant.

- Inloopdag ‘Dag van het buitengebied’
- Online meedenken
- Gebiedsbrede bijeenkomst
- Straatgesprekken

